

001	66	16	96	66	26	96	92	69	92	73	55	87	93	13	13	4	5	0	
001	86	76	66	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8
																		6	4
																		2	0

10

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maanantaina 17. joulukuuta 2012

MAATALOUS

Harkinnassa lannan muuttaminen bioenergiaksi

Peter Jägerskiöld kysyy, missä kaksi-suuntaiset sähkö-mittarit viipyvät.

.....

KEMIÖNSAARI Sjöloxin tilalla Kemiönsaaresa harkitaan ilmastotalkoisiin osallistumista. Tila on mukana kotikunnan biokaasuhankkeessa. Kemiönsaarella tehdään selvityksiä myös siellä toimivan maatalousoppilaitoksen ja kunnan jätevedenpuhdistamon lietteiden käyttämisestä energi-lähteenä.

”Vaikka talkoissa tehdäänkin usein ilmaista työtä, on vaakaku-pissa tekijöitä, joita pitää punnita tarkkaan ennen suurta investoin-tipäätöstä.” Sjöloxin isäntä **Peter Jägerskiöld** sanoo.

”Ratkaisussa auttaisi, jos Suo-messa vihdoin otettaisiin käyt-töön kaksisuuntaiset sähkömit-tarit. Silloin, kun tila tuottaa itse sähköä valtakunnan verkkoon, tila myös saisi siitä tuloja. Se olisi oikeudenmukaista.”

Peter Jägerskiöld on lähieneg-rian kannattaja. Suuret voimat ja ydinvoima eivät ole hänen kannatuslistallaan korkealla.

Lantaa jää laitumelle Sjöloxissa tuotetaan viljaa, myy-dään polttopuuta ja kasvatetaan lihakarjaa. Polttopuiden ja viljan kuivattamiseen kuluu valtavat määrät energiaa.

”Keskimääräinen sähkölasku kuukaudessa on parintuhannen euron luokkaa. Se tietenkin vaihelee vuodenaikojen mukaan. Olemme käyttäneet haketta esimerkiksi kuivureiden pyö-rittämiseen jo pitkään,” Peter Jägerskiöld kertoo.

”Jos rakennamme uuden biokaasuttamon, meidän täytyy miettiä tarkkaan, kuinka paljon lisää työtä sen pyörittäminen teettää ja miten se mahtuu mui-den töiden joukkoon.”

”Tarkoitus on, että teemme lannasta biokaasua ja sillä edel-len sähköä ja lämmintä vettä. Lihakarjamme on kuitenkin laiduntamassa monta kuukautta

TILA
Sjöloxin tila
Samalla suvulla yli 500 vuotta **210 hehtaaria** peltoa ja lisäksi 70 ha rantalaitumia
Noin 120-päinen lihakarja
Tilan päätuotantosunnat: kasvinviljely, emolehmät ja metsätalous

Tilalla asuvat isäntäpari Peter ja Sonja Jägerskiöld, heidän nuorin tyttärensä Emma, poika Christer Malin-avovainionsa kanssa sekä isännän vanhemmat Christer ja Hilikka.

Viljaraportti suisti hinnat laskuun

Viljojen ja etenkin vehnän hinnat laskivat rivakasti viime viikolla sen jälkeen, kun Yhdys-valtojen maatalousministeriö oli julkistanut joulukuun sato- ja varastoraportin.

Ministeriö korotti vehnän satoarviota puolisien prosenttia, kun markkinoilla odotettiin loivaa laskua.

Parissa päivässä vehnän hinnasta suli Chicagon hyödy-kepörrissä 15 euroa tonnilla, yli viisi prosenttia ja lähin veh-näfuturi vajosi alimmilleen sitten juhannuksen. Maissi ja soija seurasivat perässä, vaikka niiden satonäkymät pidettiin ennallaan.

Pitoa alkoi löytyä loppuvii-kolla ja noteeraukset vahvis-tuivat Chicagossa kautta linjan perjantaina.

Euroopassa Pariisin hyödyke-pörssi peesasi Chicagoo, mutta muutokset jäivät pienemmiksi. Tammikuun vehnäfuturi hal-peni viikossa 8 euroa tonnilla päättyen 260,5 euroon ja rapsin sekä maissin hinnasta suli vii-kossa 6–7 euroa.

Kansainvälinen viljanueuvosto oli koolla runsas viikko sitten ja päivitti pitkän ajan viljaennus-teitaan. Mataliin hintoihin ei näyttä olevan paluuta.

Viljasatojen odotetaan kas-voavan tasaisesti, mutta varas-tojen saaminen tavanomaiseksi tuskin onnistuu. Ensi vuoden vehnäsadoksi povataan 690 miljardia kiloa. Varastoon tus-kin riittää kiloaakaan.

Öljykasvien kuten soijan ja rapsin tilanne on vielä tukalampi ja maailma elää kasviöljyjen suhteen kädestä suuhun seu-raavat viisi vuotta.

Kuluvan kauden vehnämark-kinat ovat kehittyneet odotetus-ti. Mustanmeren alue on poissa pelistä ja eurooppalainen vehnä on kilpailukykyistä.

Komisio myönsi vehnälle 583 miljoonan kilon vientiluvat viime viikolla. Lupia on myön-netty jo 8,6 miljardille kilolle, mikä on neljännes enemmän kuin vuosi sitten. Euroopan varastot kuivuvat tällä menolla helmi-maaliskuussa.

Bioetanolin tuotanto on ajau-tunut EU:ssa kustannuskriisiin. Rotterdamissa toimiva Abengoa kertoi kolmen kuukauden seiso-kista perjantaina.

Suomessa viljamaalakkinoiden nousu näyttää taittuvan. Maaseudun Tulevaisuuden tämän viikon hintaseurannassa on 75 ostotarjousta. Laskua on 9 vehnätarjouksessa ja nousua 3 ohratarjouksessa.

VEIKKO NIITYMÄÄ

Christer (vas.) ja Peter Jägerskiöld selvittävät energiatuotannon mahdollisuuksia. Miehet korostavat, että energiaa tilalla kuluu valtavat määrät. Esimerkiksi ilmastomuutoksen seurauksena runsastuvat sateet edellyttävät lisää viljan ja puutavaran kuivatusta.

HANKE

Järkevästi kohti ilmastomuutosta

Järki on Baltic Sea Action Groupin ja Luonnon- ja Riistanhoito-säätiön yhteinen hanke. **Sen tavoitteena** on edistää maatalouden järkeviä ratkaisui-ja, jotka suojelevat vesistöjä ja edistävät luonnon monimuotoisuutta. **Hanketta rahoittavat** muun muassa Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö, Sophie von Julinin säätiö sekä Suomen Kulttuurirahasto. **Järki-hanke julkaisee** nettisivuillaan www.jar.fi kymmenen järki-iskua. Tänään maanantaina avattavan joulukuun iskun aiheena on ilmastomuutos. Ensimmäinen isku käsitteli kierrätysmaataloutta, toinen monimuotoisuutta, kolmas ravinnekuumistusta ja neljäs kasvipeitteisyyttä.

Ihminen on toiminnallaan horjuttanut kaasujen kierron tasapainoa. Maatalousmaat, kotieläinten ruuansulatus sekä niiden lanta ja maataloudessa käytettävä energia ja sen tuotanto lisäävät kasvihuonepäästöjä. Ilmaston lämpeneminen avaa uusien lajikkeiden lisäksi väyliä vieraille lajeille, kuten espanjansiruetaanalle.

Kasvihuonepäästöt lisääntyvät maailmassa, vaikka niiden rajoittamiseksi on solmittu useita sopimuksia. Suomessa suurimmat päästöt tulevat keskitetystä energiantuotannosta ja lämmityksestä (44 %), teollisuudesta (18 %) ja liikenteestä (16 %). Maatalouden päästöjen osuus on 9 %. Määrä on viime vuosina laskenut.

Suomalainen maatalous etujoukkona sopeutumassa ilmastomuutokseen

Ilmastomuutos lisää ääri-ilmiöitä samalla kun se nostaa maapallon lämpötilaa. Muutokset osuvat ensin pohjoiseen pallonpuoliskoon, missä läm-peneminen on nopeinta. Täällä tarvitaan myös maatalouden sopeuttamiskeinoja pikaisesti.

”Terminen kasvukausi pitenee lämpenemisen myötä. Se avaa uusia näkymiä satoisuudelle ja viljelymuotojen monipuolista-miselle. Muutos tuo myös uusia kasvitaujeja ja peltujen tuholai-si tullessaan”, professori **Pirjo Peltonen-Sainio** Maa- ja elin-tarviketalouden tutkimuskes-kukselta sanoo.

”Uusia lajikkeita on kehitettä-vä uusiin olosuhteisiin. Lajikkeet on kehitettävä Suomessa. Valon määrä ei muutu. Meillä on edel-leen pitkät valoisat päivät kas-

vukautena. Emme tulevaisuu-dessakaan voi hyödyntää koko termistä kasvukautta. Voimme sen sijaan aikaistaa kylvöjä”, Peltonen-Sainio sanoo.

Muutokset eivät tapahdu hyp-päyksinä. Kehitys on hidasta ja vaihteluita on odotettavissa.

Vedet hallintaan

Syyssadanta ja eroosioriskit li-sääntyvät ilmastomuutoksen myötä. Vastaavasti kasvukaudel-la saattaa olla hyvinkin kuivaa.

”Vettä ja ravinteita pitäisi olla saatavilla tasaiseen tahtiin kas-vukauden aikana. Siksi peltojen vesitalous pitää saada hallin-taan”, Peltonen-Sainio kuvailee maatalouden haasteita.

”Täytyy ratkaista, mistä kaste-luvisi saadaan ja miten estetään peltojen rakenteen heikkene-

minen. Yksi hankala tulvavuosi pilaa maan rakennetta moniksi vuosiksi. Ongelma on suuri savi-mailla”

Lämpenemisen myötä olosuh-teet uusille tuholaisille ja kasvi-taudeille tulevat voituaisammik-si. Se tarkoittaa, että torjunnat on aloitettava aikaisemmin ja niitä on tehtävä useampia.

”Varsinaisille torjunta-aineille voidaan hakea muitakin vaih-toehtoja, kuten viljelykierto ja maanpeitekasvit”, Peltonen-Sainio kuvailee edessä olevia haasteita ja muistuttaa, että luo-muviljelyssä sekä viljelykiertoa että ravinteiden kierrätystä on kehitetty.

Lannasta kaasua Peltojen lisäraivaamisesta eten-kin turvemilla on käyty kiivasta

keskustelua. Peltonen-Sainio kehottaa hakemaan ratkaisuja, joissa myös niiden seurauksia punnittaisiin monipuolisesti.

”Yksi keino, jolla lisäpeltojen raivauksen tarve vähenee, on karjatiloilta kertyvän lannan käyttäminen energiantuotan-toon. Lannan ravinteet eivät hä-viä biokaasutuksessa, mutta niiden kuljettaminen kauemmaskin pelloille tulee helpommaksi, kun niitä ympäröivä ylimääräinen aines on energiantuotannon prosessissa käytetty.”

”Ravinteiden kierrätys on tulevaisuutta, koska tulevaisuu-dessa ei yksinkertaisesti ole va-raa tuhlatu ravinteita sillä tavalla kuin olemme tähän asti tehneet”, professori Pirjo Peltonen-Sainio perustelee.

HIA SJÖBLOM

Sato tuhoutui liki 35 000 hehtaarilla

Kaikki tämänvuotiset satova-hinkokorvaushakemukset on saatu kunnissa tallennettua viranomaisten järjestelmiin so-kerijuurikaslohkojen hakemuk-sia lukuunottamatta. Yhteensä korvauksia haettiin tänä vuonna 55 800 hehtaarilta.

Siitä lähes 35 000 hehtaarilla sato tuhoutui kokonaan, 21 000 hehtaarilla osittain.

Tämänvuotinen satovahinko-ala on 2,4 prosenttia koko maan viljelypinta-alasta.

Hakemuksia jätettiin yhteen-sä runsaat 2 600.

Maaseutuvirasto pyrkii mak-samaan satovahinkokorvauk-set huhtikuusta 2013 lähtien. Maksaminen voidaan aloittaa, kun vuoden 2012 hintatilastot

valmistuvat ja valtioneuvosto on päättänyt korvausosuudesta.

Peruna-alasta 14 prosenttia tuhoutui Sateisen ja korjuuoloiltaan vai-kean vuoden seurauksena määrä-nousi odotetusti edellisvuosien keskimääräisestä satovahinko-alasta, vaikka lokakuussa enna-koituttu ala ei toteutunutkaan.

Elykeskukset arvioivat tuol-loin, että satovahinkoja saa-tetaan ilmoittaa peräti 61 000 hehtaaria.

Vuosina 2000–2011 satova-hinkoala on ollut keskimäärin 32 200 hehtaaria. Siihen verrat-tuna tämänvuotinen ala on 73 prosenttia suurempi, Maaseu-tuvirasta kerrotaan. Myös

yksistään tänä vuonna kokonaan tuhoutunut ala on suurempi kuin keskimääräinen kokonais-ala.

Pahimmat tuhot olivat Pohjois-Pohjanmaalla, jossa hakemuksia jätettiin 9 300 hehtaarilta. Etelä-Pohjanmaalla hakemuksia jätettiin 6 600 hehtaarilta, Pohjanmaalla 5 700 hehtaarilta ja Hämeessä 5 500 hehtaarilta.

Sateet aiheuttivat paljon hankaluuksia muun muassa perunan viljelijöille. Perunalle on haettu satovahinkokorvausta yhteensä hieman yli 3 000 hehtaarille, mikä on noin 14 prosent-tia tämän vuoden peruna-alasta.

Satovahinkokorvausten ko-konaisuudessa on vielä hieman

nousta, sillä kaikkia sokerijuu-rikaslohkojen satovahinkokor-vaushakemuksia ei ole vielä ennätetty tallentaa viranomais-ten järjestelmään. Sokerijuurik-kaalta satovahinkokorvausta piti hakea 30.11. mennessä.

Muilla viljelykasveilla takara-ja oli kuukautta aiemmin.

JUHANI REKU

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdeksi osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi.